

DE LA TEORIA DELS CONJUNTS A UNA MIRADA COMPLEXA DE L'ACOLLIDA

À Martinez
Docent de primària

Tot i que en l'origen i pensament d'aquest article està l'aula d'acollida com a tema referent volia compartir la mirada que des de fa anys he anat interioritzant a partir de la meua tasca docent i la visió com a ciutadana.

Inicio aquest escrit reconeixement l'aportació de l'àmbit matemàtic pel que fa a la descripció d'alguns aspectes fonamentals de l'educació en els nostres dies. On us vull portar? Els diagrames d'Euler (s. XVIII) van interpretar el concepte d'inclusió; això ha facilitat que darrerament a l'escola es puguin explicar fenòmens que s'hi donen i es parli "d'escola inclusiva" i més encara

de "sistema inclusiu". La societat i l'escola com a una petita mostra del que en ella esdevé, ens col·loca en la situació d'incloure o no incloure "l'altre" i ens fa plantejar la manera en què aquesta inclusió o no inclusió es duu a terme.

L'educació inclusiva ha de contemplar valors, idees i exigències respecte al dret de totes les persones a accedir a una bona educació. Per tant, tot i l'obvietat, la inclusió no ha d'excloure ningú. El repte primer és dotar la comunitat escolar d'una mirada que aculli sense condicions. La societat també ha de fer el seu camí no exempt de dificultats i riscos. La societat ha de fer passos per ser inclusiva.

Coincidint amb això la UNESCO, l'any 2015, ja va dir: "Cal una visió oberta i flexible de l'aprenentatge que duri tota la vida i ocupi tota la vida: una visió que ofereix l'oportunitat perquè tothom descobreixi el seu potencial per a un futur sostenible i una vida amb dignitat. Aquesta visió humanista té repercussions en la definició del contingut i les pedagogies d'aprenentatge, així com en el paper dels mestres i altres educadors".

Tenint al cap l'acollida com a eix d'aquesta reflexió vull continuar amb un l'altre concepte que hi associjo directament. L'activista i acadèmica Kimberlé Williams Crenshaa encunyà des del 1989 el terme la interseccionalitat que és definida com l'estudi de les identitats socials encavalcades o interseccionades i els seus respectius sistemes d'opressió, dominació o discriminació. Amb aquest terme s'ha fet palesa la complexitat que implica la confluència de més d'un eix descriptiu que actua de manera interrelacionada en les persones. Ens ha permès visibilitzar, analitzar i intervenir en situacions de desigualtat que es donen a l'escola des d'una aproximació complexa.

Un altra perspectiva de l'aula d'acollida té molt a veure amb l'evolució de la societat del s.XXI i, concretament, la valorització per una gran part d'aquesta societat dels sabers femenins. En molts àmbits, a banda de l'exclusivament escolar, es comencen a tenir en compte aquests sabers, tot i les discussions filosòfiques. Hi destacaré entre d'altres "el saber de la cura" o "l'ètica de la cura". És fonamental que l'alumne se senti acollit i que els/les mestres en tinguin cura. Una societat evolucionada ha de prendre responsabilitats i cuidar les persones de totes les edats amb tot el conjunt de característiques que les defineixen. De vegades, l'especialització de les tasques fa que es deleguin funcions i que es redueixi l'atenció a les persones en situacions de vulnerabilitat a certs espais o moments concrets i d'aquesta manera quedar-nos "tranquils". Les persones que arriben al país d'acollida han de ser acollides per tothom. Tenim una responsabilitat vers elles des del moment que formen part de tot el conjunt. La cohesió social depèn d'aquest exercici i del canvi de mirada.

Començo a enfilat el final d'aquestes reflexions parlant d'interculturalitat. Hem de conscienciar-nos i desprendre'ns de la nostra mirada etnocèntrica i incloure d'altres mirades que provenen d'altres cultures. Fent una passa més enllà, entendre que cap individu és portador de tota la cultura a la que en principi pertany. Cada persona interpreta la cultura d'una manera particular i la generalització i uniformització només porta a la despersonalització i la generació de desconfiança. La generalització ens porta a l'absència de matissos i a la comunicació esbiaixada.

Per acabar vull parlar de la manifestació més tangible del que es fa en una aula d'acollida a banda de tots aquests aspectes culturals, emocionals, psicosocials etc.: La llengua. Hei hvordan har du det? Vol dir "com estàs?" en noruec. Com diuen a l'Institut Nòrdic "Parlar un idioma és el primer pas per començar a comprendre més a fons una cultura". L'alumnat d'origen estranger té el dret d'aprendre la llengua del país receptor i tant els mitjans que els facilita l'escola com la pròpia actitud de l'estudiant són peces insubstituïbles d'aquest engranatge. Per a mi la llengua és l'element "the last but not the least" que realment possibilita la participació dels alumnes de nova incorporació al sistema educatiu i per tant a la societat.

Només amb la implicació de tots i totes podem construir una societat per a tothom.

